

ÚVODNÍ SLOVO BRATISLAVSKÉHO ARCIBISKUPA

Posynodálna exhortácia pápeža Františka *Amoris laetitia* (Radosť lásky) bola vydaná ako zhrnutie uvažovania dvoch biskupských synod zameraných na rodinu.

Ako sme si mohli všimnúť, okolo synod aj posynodálnej exhortácie sa rozohreli polemiky. Mediálny priestor ovládli diskusie zamerané na poznámky pod čiarou v ôsmej kapitole, najmä na otázku, či rozvedení a znovu sobášení katolíci môžu pristupovať k sviatostiam. Na sociálnych sieťach sa dokonca začali šíriť otázky o pravovernosti náuky prezentovanej v novom dokumente. Viacerí sa nechali strhnúť do polemík, ktoré ťažko označiť za pokojné alebo konštruktívne – a túto tendenciu bolo možné sledovať v tzv. liberálnom, ako aj konzervatívnom krídle.

Kľúčom pre čítanie pápežovej exhortácie by ale nemala byť polemika. Ak nám aj niektorí podávajú do ruky takýto interpretačný kľúč, máme slobodu ho nepriať a slušne odmietnuť. Východiskom pre výklad pápežského dokumentu – ako to robia aj autori tejto publikácie – má byť jednak posolstvo exhortácie ako celku a následne aj tradícia Cirkvi, ktorej najvyššou požiadavkou je uchovávať pravdy viery a mravov tak, ako ich dosvedčujú dokumenty Cirkvi a samozrejme samotná Biblia.

Svätý Otec František napísal: „*Je pochopiteľné, že od synody alebo od tejto exhortácie by sa nemal očakávať nový všeobecný normatív kánonického typu, aplikovateľný na všetky prípady*“ (AL, 300). Dokument Svätého Otca preto treba čítať v kontinuite s pokladom múdrosti, ktorý máme od otcov a učiteľov Cirkvi, zo svedectva života svätých, učenia cirkevných koncilov a predchádzajúcich dokumentov magistéria.

Autori publikácie ponúkajú práve takúto pomôcku. V kontinuite s pokladom múdrosti celej Cirkvi nás učia, čo je subjektom rozlišovania v pastoračne zložitých situáciách, čo je objektom milosrdenstva, čo je cieľom pastoračného sprevádzania, a hľadajú odpovede na otázky, čo je podmienkou plného integrovania do kresťanského spoločenstva a prečo.

Žiadna rodina totiž nedokáže vydržať navždy bez povzbudenia a pomoci ostatných veriacich rodín. Každé spolužitie si vyžaduje reálne obete a disciplínu podriaďovania vlastných potrieb potrebám toho druhého. Avšak nie iba kňazi, ale celé kresťanské spoločenstvo musí hľadať spôsoby, ako sa angažovať a pomáhať rodinám, ako sprevádzať rodiny, ktoré si nesú ťarchu chorôb, finančných nedostatkov alebo manželských nezhôd. Bolo by preto veľmi želateľné, aby táto publikácia poslúžila nielen pre svedníkov a pastoračných pracovníkov, ale predovšetkým pre samotných manželov. Je to práve svedectvo tých manželských párov, ktoré už objavili spôsob prekonávania ich ťažkostí, čo chceme spoločne doceniť a podporiť. Ste to vy, drahí manželia, ktorí môžete prebudiť medzi nami novú nádej. Riešenie pastoračne zložitých situácií totiž nemôžeme nájsť inak, len ak budeme mať dostatok nádeje v účinnú milosť pôsobiacu vo sviatosti manželstva. Pomôžte nám ju objaviť!

Boh nám neprestáva byť nablízku: on je „ženích medzi nami“ (porov. Mt 9,15). Manželstvo a rodina je najpriaznivejšie prostredie pre zjavenie prekypujúcej Božej štedrosti. To je taktiež jedno z pro-rockých posolstiev sv. Jána Pavla II., ktorý vyhlásil, že: „*budúcnosť evanjelizácie závisí v značnej miere od domácej cirkvi*“ (FC 52).

Je zrejmé, že cesty, ktoré otvára publikácia, nie sú jednoduchým manuálom, ktorý sa dá jednoducho aplikovať do praxe. Nech je však našou spoločnou túžbou vstúpiť na cestu služby nádeje, aby sme našim bratom a sestrám, ktorí zápasia o objavenie svojho poslania, pomáhali v ich duchovnom zápase o hlboké a mravné vzťahy v ich manželstvách a rodinách.

+ Stanislav Zvolenský
arcibiskup

OBSAH

Úvodní slovo bratislavského arcibiskupa	5
Úvod	7
1. Podle jakých kritérií je možné správně interpretovat exhortaci <i>Amoris laetitia</i> ?	8
2. Putování ve světle lásky	10
3. Manželský svazek, přednostní vyjádření milosrdenství jako pastorační pravdy	12
4. Jednotný ráz procesu: doprovázet, rozlišovat, začlenit (integrovat)	14
5. Pastorační pohled	16
1. Doprovázení: trpělivé putování	17
1. Rodinný subjekt působí proměnu emotivního subjektu	19
2. Doprovázení se učíme od Ježíše Krista	21
3. Doprovázet... v pravé lásce	22
4. Rodina, privilegovaný prostor pro doprovázení	27
5. Pastorační požadavky kladené na doprovázení	29
6. Postupnost: zákon doprovázení	31
7. Proces doprovázení	38
8. Přednostní starost při doprovázení: příprava na manželství ...	41
a) <i>V souvislosti s pastoračí mládeže</i>	42
b) <i>Doprovázení snoubenců</i>	47
9. Doprovázení rodin: první roky v manželství a dozrávání v lásce	48
10. Doprovázení ve znamení slabosti: složité případy	53
11. „Neregulérní“ případy	56
12. Vnitřní obor (<i>forum internum</i>)	58
13. Jednotlivé kroky tohoto putování	60
14. Přijetí lidí	61

15. Návrh programu zaměřeného na upevnění víry a jeho možné úrovně	63
16. Cesta obrácení ve světle možného dovolení přijímat svátosti ...	66
2. Začlenění: návrat k plnému společenství	69
1. Cíl našeho putování: začlenění do plnosti Kristova života	70
2. Nedokonalá účast a postupné začlenění	71
3. Uzdravení zranění, které nám brání plně se účastnit života církve	74
4. Svátostné putování	77
5. Kající putování	79
6. Na pouti směřující k eucharistii.	82
7. Objasnění některých nesprávně interpretovaných poznámek v textu	84
8. Jaké nové cesty před námi <i>Amoris laetitia</i> otevírá?	86
9. Jak povzbuzovat tyto rozvedené během jejich putování vstříc plné účasti na životě církve?	87
10. Začlenění (integrace) = stavět dům na skále	89
3. Rozlišování: putování ve světle pravdy	93
1. Rozlišování neznámá posuzovat, zda a nakolik se ten který člověk nachází ve stavu milosti	95
2. Rozlišování neznámá zkoumání konkrétních možností člověka, abychom se jim následně snažili přizpůsobit morální zákon.	104
3. K čemu rozlišování směřuje?	109
4. Jak při rozlišování postupovat: smýšlet s církví	112
5. Předmět rozlišování	113
a) <i>Rozlišování v oblasti tužeb</i>	113
b) <i>Rozlišování ohledně manželského svazku</i>	118
c) <i>Rozlišování na rovině typických projevů chování a vhodného jednání</i>	120
Závěr	127
Obsah	129